

Aika 29.04.2025, klo 09:00

Paikka Teams-kokous

Käsiteltävät asiat

- § 10 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 11 Pöytäkirjantarkastajien valinta**
- § 12 Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi - valmistelun tilannekatsaus**
- § 13 Kainuun hyvinvointialueen laaja hyvinvointikertomus 2023–2025**
- § 14 Vuoden 2024 järjestöavustusten käyttö**
- § 15 Tiedoksi merkittävät asiat**

Osallistujat

Katja Kemppainen, puheenjohtaja
Aaro Tolonen, 1. varapuheenjohtaja
Sinikka Hynynen, sihteeri
Marjatta Immonen
Jouko Korhonen
Veijo Moilanen
Kirsi Moisanen
Markku Nyman
Sami Pihlajamaa
Riikka Seppänen
Hannu Suutari
Anja Tiainen
Esa Ahonen, aluehallituksen puheenjohtaja
Sami Mäenpää, hyvinvointialuejohtaja
Marita Pikkarainen, kehittämisjohtaja
Aki Räisänen, jäsen
Helena Saari, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen erikoissuunnittelija

§ 10

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valmistelijat / lisätiedot:

Marita Pikkarainen, kehittämisjohtaja, marita.pikkarainen@kainuu.fi

Hyvinvointialuelain 108 §:n mukaan toimitella on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös ne toimitelimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 136 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus kokouksessa, vähintään neljä päivää ennen kokousta.

Kokouskutsu on lähetetty sähköisesti 24.4.2025.

Ehdotus

Esittelijä: Marita Pikkarainen, kehittämisjohtaja

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Myönnetään läsnä oleville muille osallistujille läsnäolo- ja puheoikeus.

§ 11

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Valmistelijat / lisätiedot:

Marita Pikkarainen, kehittämisjohtaja, marita.pikkarainen@kainuu.fi

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 156 § mukaan pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimitielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla <https://kainuunhyvinvointialue.cloudnc.fi>

Pöytäkirjantarkastajat valitaan aakkosjärjestyksessä.

Ehdotus

Esittelijä: Marita Pikkarainen, kehittämisjohtaja

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Tarkastusvuorossa ovat Jouko Korhonen ja Veijo Moilanen.

§ 12

Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi - valmistelun tilannekatsaus

KHVADno-2024-4569

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaisa-Mari Käyhkö, toimialuejohtaja ikäihmisten palvelut, kaisa-mari.kayhko@kainuu.fi
Leena Laurikainen, palveluysikköpäällikkö, leena.laurikainen@kainuu.fi
Hanna-Kaisa Mertanen, palveluysikköpäällikkö, hanna-kaisa.m.mertanen@kainuu.fi

Liitteet

1 Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi - valmistelun tilannekatsaus

Väestön ikääntyessä kuntien ja hyvinvointialueen on yhteistyössä edistettävä ikäystävällisen asumisen ja asuinympäristöjen toteutumista, tuettava ikääntyneiden toimintakyvyn ylläpysymistä ja luotava aktiivisesti edellytyksiä sosiaalista ja kulttuurista hyvinvointia vahvistavalle toiminnalle. Yhteisenä tavoitteenamme kuntien, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa on turvata ikääntyneille hyvä yksilöllinen arki ja elämä huomioiden Kainuun väestörakenteen nopea muutos seuraavien vuosien aikana.

Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi on Kainuun kuntien ja Kainuun hyvinvointialueen lakisääteinen suunnitelma (980/2012) ja suunnitelmaa ohjaa Kansallinen ikäohjelma vuoteen 2030 sekä laatusuositus aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024-2027.

Suunnitelman valmistelu käynnistettiin kesällä 2024 sen jälkeen, kun alueen ensimmäinen alueellinen hyvinvointikertomus oli valmistunut. Ko. suunnitelma tullaan liittämään osaksi alueellista hyvinvointisuunnitelmaa. Suunnitelman laatimiseen on osallistettu Kainuun kuntia, vanhusneuvostoja ja kuntalaisia sekä Kainuun hyvinvointialueen toimijoita. Suunnitelman luonnoksesta muun muassa pyydettiin lausunnot Kainuun kuntien vanhusneuvostolta ja Kainuun hyvinvointialueen vanhusneuvostolta sekä Kainuun hyvinvointialueen toimialueiden ja järjestämisentuen johtoryhmistä. Kuntien hyte-koordinaattorit ja/tai hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnat ovat esittäneet osaltaan suunnitelmassa huomioitavia kuntakohtaisia asioita. Kuntalaisia osallistavat työpajat toteutettiin jokaisessa kunnassa helmi-huhtikuussa 2025, työpajoihin osallistui yli 100 henkilöä.

Suunnitelma rakentuu yleisestä osioista, jossa kuvataan suunnitelmaa ohjaava lainsäädännöllinen perusta ja huomioidaan nostot kansallisesta ikäohjelmasta sekä laatusuosituksista. Suunnitelman toisessa osassa kuvataan Kainuun väestön nykytilaa ja ennakoita tulevaisuuden tarpeita sekä tehdään huomioita alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta. Suunnitelman kolmannessa osassa kuvataan Kainuun kuntien ja hyvinvointialueen roolia ja tavoitteita ikääntyneen väestön tukemisessa sekä tarkastellaan ikääntyneille tarjolla olevien palvelujen saatavuutta ja laatua. Suunnitelman loppuun kootaan yhteenveto ja sovitut toimenpiteet ikääntyneen väestön tukemiseksi.

Jatkoaskeleet

Hyvinvointi- ja yhdyspintalautakunta saa suunnitelman laadinnan tilanteen ja aikataulun tiedoksi 29.4.2025. Suunnitelman työstämistä jatketaan keväällä 2025 niin, että eri työvaiheissa saadut kommentit ja lausunnot huomioidaan suunnitelman sisällössä. Suunnitelman luonnos lähetetään kommentoitavaksi kuntiin, Kainuun hyvinvointialueen toimialueille ja vanhusneuvostoon elokuussa 2025, että suunnitelmalle saadaan mahdollisimman laaja hyväksyntä. Suunnitelma saatetaan Kainuun hyvinvointialueen aluehallituksen päätöksentekoon osana laajaa alueellista hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa.

Suunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden toteutumista arvioidaan alueellisen hyvinvointisuunnitelman, Kainuun hyvinvointialueen talousarvion ja järjestämissuunnitelman tavoitteiden seurannan yhteydessä. Kainuun hyvinvointialueen vanhusneuvosto ja aluevaltuusto arvioivat suunnitelmaa valtuustokausittain. Suunnitelmaa päivitetään kahden vuoden välein tai tarpeen mukaan.

Ikääntyneiden palveluista palveluyksikköpäällikkö Leena Laurikainen kertoo suunnitelman valmistelun tilanteen.

Liite: Suunnitelma ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemiseksi – valmistelun tilannekatsaus

Ehdotus

Esittelijä: Marita Pikkarainen, kehittämisjohtaja

Hyvinvointi- ja yhdyspintalautakunta merkitsee asian tiedoksi.

§ 13

Kainuun hyvinvointialueen laaja hyvinvointikertomus 2023–2025

KHVADno-2024-5220

Valmistelijat / lisätiedot:

Helena Saari, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen erikoissuunnittelija, helena.saari@kainuu.fi

Liitteet

1 Kainuun hyvinvointialueen laaja hyvinvointikertomus 2023-2025

Kainuun hyvinvointialueen hallintosäännön (§14) mukaan hyvinvointi- ja yhdyspintalautakunta valmistelee alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valtuustokausittain aluehallitukselle ja aluevaltuustolle hyväksyttäväksi sekä raportoi vuosittain aluehallitukselle ja edelleen valtuustolle. Hyvinvointialueen aluevaltuusto on 16.12.2024 (§69) päättänyt muutoksista hallintosääntöön, jonka mukaan (§14) hyvinvointi- ja yhdyspintalautakunta lakkaa 31.5.2025 ja tehtävät siirtyvät aluehallitukselle 1.6.2025 alkaen.

Hyvinvointi- ja yhdyspintalautakunta on valmistellut laajan hyvinvointikertomuksen 2023–2025 aluehallituksen ja edelleen aluevaltuuston hyväksyttäväksi. Laaja hyvinvointikertomus sisältää vuoden 2024–2025 vuosikohtaisen raportoinnin. Aluehallitus puolestaan valmistelee hyvinvointisuunnitelman tulevalle valtuustokaudelle 2025–2029. Hyvinvointikertomuksen ja suunnitelman valmisteluun osallistetaan alueen kuntia ja muita toimijoita sekä hyvinvointisuunnitelman valmisteluvaiheessa pyydetään lausunnot kunnilta.

Hyvinvointikertomus on lakisääteinen asiakirja, joka kuvaa väestön hyvinvoinnin ja terveyden tilaa alueella. Kainuun alueelliseen hyvinvointikertomukseen on koottu alueen ja kuntien vahvuuksia ja huolenaiheita sekä alueellisia väestöryhmittäisiä tietoa hyvinvointi- ja terveyseroista vuosilta 2023–2025. Tässä laajassa hyvinvointikertomuksessa kuvataan kainuulaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilaa, jota tietoa hyödynnetään valtuustokauden 2025–2029 hyvinvointisuunnitelmassa. Alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa asetetaan kohdennetut tavoitteet, toimenpiteet, vastuutahot sekä arviointimittarit ja seuranta. Laajaan hyvinvointisuunnitelmaan 2026–2029 tullaan yhdistämään ikääntyneen väestön tukemisen suunnitelma, alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma. Vaikuttava hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden (Hytetu) edistäminen edellyttää alueellista yhteistyötä ja resursseja niin järjestöissä, kunnissa kuin hyvinvointialueella.

Hyvinvointikertomuksen indikaattoritiedon perustella voimavaroja ja vaikuttavia ennaltaehkäiseviä toimia on kohdennettu: 1) elintapaohjaukseen (terveellinen ravitsemus, riittävä liikunta ja uni, 2) työ- ja toimintakyvyn edistämiseen, 3) mielenterveyden edistämiseen ja ehkäisevään päihdetyöhön, 4) osallisuuden

vahvistumiseen ja yksinäisyyden torjumiseen, 5) lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyyn, 6) arjen turvallisuuden edistämiseen ja 7) ennaltaehkäisevän yhdyspintatyön vahvistamiseen hyvinvointialue, kunta ja järjestöt.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen vaikutetaan jo ennalta ja mahdollisuuksia luodaan pitämällä huolta olosuhteista, jotka tukevat hyvinvointia ja terveellisten valintojen tekemistä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on pitkäjänteistä työtä ja tulokset väestötasolla näkyvät viiveellä. Väestöryhmien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tarpeet on hyvin huomioitu ja tunnistettu. On tärkeää, että jo aloitettuja edistämistoimia jatketaan edelleen ja seurataan sekä arvioidaan toimenpiteiden vaikuttavuutta.

Ehdotus

Esittelijä: Marita Pikkarainen, kehittämisjohtaja

Hyvinvointi- ja yhdyspintalautakunta hyväksyy laajan hyvinvointikertomuksen 2023–2025 ja lähettää sen edelleen aluehallitukselle ja aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.

§ 14

Vuoden 2024 järjestöavustusten käyttö

KHVADno-2023-6203

Valmistelijat / lisätiedot:

Helena Saari, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen erikoissuunnittelija, helena.saari@kainuu.fi

Liitteet

1 Järjestöavustukset 2024 Käyttöraportti

Kainuun hyvinvointialue tukee järjestöavustuksilla järjestöjen toimintaedellytyksiä. Hyvinvointialueen järjestöavustusten periaateasiakirjan 2024 mukaan avustuksen saajaa edellytetään raportoimaan avustuksen käytöstä (talousarvion ja toimintasuunnitelman toteutuminen) hyvinvointialueen antamien ohjeiden mukaan toimintavuoden päättyessä.

Vuoden 2024 järjestöavustusta saaneille järjestöille ja yhdistyksille lähetettiin 3.2.2025 raportointikysely avustusten toteutuneesta käytöstä. Vastaukset pyydettiin 28.2.2024 mennessä. Kaikki vastaukset saapuivat määräajassa.

Vuoden 2024 järjestöavustusta saaneet olivat yleishyödyllisiä yhdistyksiä, joiden tehtävänä on hyvinvoinnin, terveyden ja/tai turvallisuuden edistäminen. Toiminta-avustusta saaneita yhdistyksiä oli 34 ja kumppanuusavustusta saaneita 6 sekä kerta-avustuksia myönnettiin yhdelle yhdistykselle. Kahdella yhdistyksellä avustusta on jäänyt osittain käyttämättä yhteensä 2 663,41 €. Perusteluina osittaisen avustuksen käyttämättä jäämiseen on ollut mm. suunnitellun toiminnan toteutuksen peruuntumiset sairaus yms. poissaolojen ja tapahtumien vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Järjestöavustusperiaatekirja 2024 mukaan, mikäli avustuksen hakija ei voi käyttää avustusta suunnittelemaansa toimintaan sovittuna avustuksen käyttöaikana, hakijan tulee palauttaa käyttämätön summa hyvinvointialueelle.

Avustuksilla järjestetty toiminta on tavoittanut n. 176 perhettä, joissa on 430 alle 18-vuotiasta lasta tai nuorta. Nuoria noin 1 000, työkäisiä n. 600 ja ikäihmisiä yli 3 000. Toiminta on edistänyt kohderyhmän osallistujien hyvinvointia ja terveyttä sekä turvallisuutta. Vertaistuki ja sosiaalinen kanssakäyminen ovat olleet keskeisiä tekijöitä. Yhteistyö eri yhdistysten ja organisaatioiden kanssa on koettu tärkeänä.

Järjestöistä 63 % on kokenut, että toiminta on edistänyt osallisuutta 81–100 %. Puolestaan 11 % järjestöistä kokee, että osallisuutta on edistetty 41–60 %. Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta on edistetty järjestöjen (71 %) mukaan 81–100 %. Järjestöistä 6 % arvioi, että hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta on edistetty 41–60 %. Järjestöt ovat seuranneet toiminnan tavoitteita ja arvioineet toiminnan toteutumista kyselyillä ja haastatteluilla. Mittareina on käytetty käyntitilastoja, toimintaan osallistuvien itsearviointia sekä osalla järjestöistä on käytössä kykymittari.

Ehdotus

Esittelijä: Marita Pikkarainen, kehittämisjohtaja

Hyvinvointi- ja yhdyspintalautakunta merkitsee asian tiedoksi.

§ 15

Tiedoksi merkittävät asiat

Valmistelijat / lisätiedot:

Marita Pikkarainen, kehittämisjohtaja, marita.pikkarainen@kainuu.fi